

Szendrő Péter

1938-ban született Budapesten.

1963-ban végzett a GATE Mezőgazdasági Gépészmérnöki Karán.

Egyetemi tanársegéd (1963–67), egyetemi adjunktus (1968–1975), egyetemi docens (1976–1983), egyetemi tanár 1984-től, 1987–2004-ig a Géptani Intézet igazgatója, tanszékvezető. A Mezőgazdasági Gépészmérnöki Kar dékánhelyettese, majd dékánja 1981–1993-ig. Az Egyetemi Habilitációs Bizottság elnöke 1993–1996-ig, 1997-től 1999 júniusáig az Egyetemi Doktori Tanács elnöke, egyben tudományos dékán. Az egyetemre telepített tudományos fokozatszerzés kezdetétől, 1994-től a Mezőgazdaság gépesítésének elméleti alapjai c. PhD doktori program, 2001-től pedig az Agrárműszaki Tudományi Doktori Iskola, valamint (1995–2000) a Megmunkált növényi struktúrák modellezése c. a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) által támogatott egyetemi kutatócsoport vezetője, 1999. július 1-től a Gö-

döllői Agrártudományi Egyetem, majd 2000. január 1-től a Szent István Egyetem rektora 2003. december 31-ig.

Több mint négy évtizede foglalkozik a zöldtakarmány aprításával, takarmánybetakarító gépek és technológiák fejlesztésével. Ennek keretében kiemelkedő eredményeket ért el az aprított növényi struktúra matematikai és mechanikai leírása, az energiatakarékos zöldtakarmány aprítás, a szecskázott lucerna és kukorica szárítás témakörében. Figyelemreméltók továbbá a vetőmag előállítási technológiák fejlesztésével, a villamos erőterek környezetkárosító (elektroszmog) és kedvező (biostimuláció) élettani hatásával, az eltérő dielektromos tulajdonságokon alapuló vetőmagtisztítás elméleti megalapozásával és gyakorlati megvalósításával kapcsolatos kutatásai is. Ezen kívül a mérnökképzés korszerűsítése, a tehetséggondozás (TDK), az új típusú tudósképzés (PhD), a habilitációs eljárások bevezetésének megalapozása és minőségi fejlesztése, a felsőoktatási esélyegyenlőség javítása, az oktatás- és kutatás-szervezés, valamint a távoktatáson alapuló korszerű oktatástechnológia kérdéskörében ismertek és elismertek az eredményei.

Eddig több mint 500 publikációja jelent meg, 4 önálló szak-, illetve tankönyvet, egyetemi jegyzetet írt, 26 további könyvben társszerző, ezek közül 13 könyvet ő szerkesztett. Tudományos közleményeinek, tanulmányainak száma 288 (ebből idegen nyelvű 56), oktatás- és kutatáspolitikai publikációi további 72. Műveire mintegy 154 hivatkozás ismert. Megvalósult, bejegyzett szabadalmainak száma 11. Kutató munkáját az MTA két ízben (1979–1981) elnöki jutalomban részesítette. A szerkesztésében megjelent, „A napraforgó termesztése” (Mezőgazdasági Kiadó, Bp. 1980. 302. p.) és a három kiadást megért „Mezőgazdasági géptan” c. egyetemi tankönyv (Mezőgazda Kiadó, Bp, 1993. 560 p.) elnyerte a kiadó nívódíját, továbbá a „Széles zöldtakarmányok szecskázása” (Akadémiai Kiadó, Bp. 1995. 157 p.) című önálló tudományos műve „Tankönyvek szép magyar nyelven” díjban részesült. Szerzői, szerkesztői munkásságának újabb eredménye a „Mezőgazdasági gépszerkezettani (Szaktudás Kiadó, Bp. 2000. 664 p.) című egyetemi tankönyv, amely 2001-ben ugyancsak nívódíjat kapott és a 2003 végén megjelent általa szerkesztett 810 oldal terjedelmű új egyetemi tankönyvvel, a „Géptannal” 2004-ben elnyerte „Az év szerzője” megtisztelő elismerést.

Közéleti feladatvállalásának igen lényeges részét képezi az Országos Tudományos Diákköri Tanács (elnöke 1987-től) és a Tanács Agrártudományi Szakmai Bizottságának (elnöke 1983–2001) irányítása, amelynek eredményeképpen az elmúlt másfél évtizedben erőteljesen megerősödött a magyar felsőoktatásban a diáktudományos tevékenység. A kezdeményezésére (1998) létrehozott Pro Scientia Aranyérem külföldön is igen nagy tekintélyű diáktudós kitüntetés, a Mestertanár Aranyérem kitüntetés megalapításával pedig hagyományossá vált az iskolateremtő mesterek rangos elismerési formája.

Számos országos szintű szakmai bizottság elnöke és tagja. Így többek között alapító al-elnöke (1994–1997), majd elnöke (1997–2000) az Országos Doktori és Habilitációs Tanácsnak, a Magyar Akkreditációs Bizottság két szakmai bizottságának tagja (1997–2000), választott Plénium tag, a MAB alelnöke 2003–2006), a Felsőoktatási Tudományos Tanács tagja (2000). Az MTA Agrár-műszaki Bizottságának elnöke (2002-től). A Mezőgazdasági Technika c. folyóirat szerkesztőbizottságának elnöke (1992–), továbbá alapítója és szerkesztőbizottsági elnöke a Progress Agricultural Engineering angol nyelvű MTA folyóirat-

nak, a Magyar Agrártudományi Egyesület Gépesítési Társaságának alelnöke (1987–2003), a Magyar Szabadalmak külföldi érvényesülését támogató tárcaközi bíráló bizottság (1992–) és az OMFB szakmai szűri tagja (1999–2002), valamint 4 éven át részt vett az OTKA szakterületi bíráló bizottságában. Tagja a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, valamint a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Doktori Tanácsának és Habilitációs Bizottságának, valamint a Gábor Dénes Műszaki Informatikai Főiskola kuratóriumának. Elnöke a Pro Renovanda Cultura Hungariae Alapítvány Felügyelő Bizottságának és a Diákok a Tudományért Szakalapítvány kuratóriumának, a Széchenyi István Ösztöndíj Alapítvány alapító kurátora.

Elnöke a CIGR Magyar Nemzeti Bizottság Mezőgép Szekciójának (1999–2003), valamint a Magyar Távoktatási Alapítvány kuratóriumának. Az 1998–2001-es, majd 2001–2004-es időszakokra MTA közgyűlési képviselővé, illetve az MTA elnökségének tagjává választották. Több magyar tudományos tanácsadó szervezet, agrár és ipari nagyvállalati Igazgatóságának, illetve Felügyelő Bizottság tagja.

Munkássága külföldön is ismert. Megszakításokkal több, mint két évet töltött francia nyelvterületen, Franciaországban, Kanadában és Belgiumban. Jelentős a német mezőgépiparral kialakított együttműködése is, amely különösen a közös fejlesztések és a doktoriskolai szendvics-képzés területen gyümölcsöző. Több rangos idegen nyelvű, illetve külföldi folyóirat szerkesztőbizottságának tagja. A Moszkvai Gorjacskín Mezőgazdasági Műszaki Egyetem tiszteletbeli professzora. Tagja az ASAE amerikai mérnök egyesületnek, a FNAG (francia nemzetközi vidékfejlesztési szervezet) agrár szekciójának elnöke. Európa, az Egyesült Államok, Kanada, Peru, Ausztrália, Új-Zéland, Kína számos egyetemen járt és tartott előadást, épített együttműködési kapcsolatokat.

Tevékenységét számos elismerés fémjelzi, így többek között Kiváló Feltaláló Arany fokozat (1974), Ifjúsági Díj (1982), SZOT Díj (1985), Munka Érdemrend Arany fokozat (1988), Apáczai Csere János Díj (1992), Pázmány Péter Díj (1994), MTA Szabadalmi Díj (1997), Magyar Köztársaság Érdemrend Középkeresztje (1998) és a Gábor Dénes Díj (2000) tulajdonosa. 1998-ban elnyerte a Széchenyi Professzori ösztöndíjat, 1999-ben a mezőgépész-kutatók legrangosabb magyar elismerését, a Bánházi Gyula Emlékérmét és a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Honoris Causa doktorrá avatta. 2001-ben az Országos Tudományos Diákköri Tanács elnöksége kiemelt Mestertanár kitüntetésben részesítette. 2002-ben a Magyar Professzorok Világtanácsa „Pro Universitate et Scientia”, 2003-ban a „Fehér Dániel” Emlékérem elismerésben, a Doktoranduszok Országos Szövetsége a fiatal tudósnevezdek érdekében kifejtett tevékenységéért „Pro Doktorandis” kitüntetést, pedagógusi életművéért, pedig 2004-ben Eötvös József Díjat kapott, 2005-ben Darányi Ignác díjban részesült.